

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Quid primus homo peccando appetierit? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

potestatis, & quædam de se superba præsumptio. Quod non est sic intelligendum, quasi superbia præcesserit suasionem serpentis, sed quia statim post suasionem serpentis inuasiit mentem eius elatio: ex qua concitatum est, vt crederet verum esse quod dzmon dicebat.

ARTIC. II.

Vtrum superbia primi hominis fuerit in hoc, quod appetierit diuinam similitudinem?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod superbia primi hominis non fuerit in hoc, quod appetierit diuinam similitudinem. Nullus enim peccat appetendo id quod sibi conpetit secundum suam naturam. Sed similitudo Dei competit homini secundum suam naturam. Dicitur enim Gen. 1. Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram. Ergo non peccauit diuinam similitudinem appetendo.

793
1/a. 17.
16. 2. 10. 2

¶ 2 Præterea, In hoc videtur primus homo diuinam similitudinem appetisse, vt scientia boni, & mali potiretur. Hoc enim ei a serpente suggerebatur, Britis sicut dii scientes bonum, & malum. Sed appetitus scientiæ est homini naturalis, secundum illud Philosophi in principio † Metaphys. Omnes homines natura scire desiderant. Ergo non peccauit appetendo diuinam similitudinem. † 1. 1. 3.

¶ 3 Præterea, Nullus sapiens eligit id quod est impossibile. Primus autem homo sapientia præditus erat, secundum illud Eccles. 17. Disciplina intellectus repleuit illos. Cum ergo omne peccatum consistat in appetitu deliberato, qui est electio, videtur quod primus homo non peccauerit appetendo aliquid impossibile. Sed impossibile est esse hominem similem Deo: secundum illud Exod. 15. Quis similis tui in fortibus Domini? Ergo primus homo non peccauit appetendo diuinam similitudinem.

¶ 4 Contra est, quod super illud Psa. 68. Quæ non rapui tunc exoluebam: dicit Aug. * Adam & Eua rapere voluerunt diuinitatem, & perdiderunt felicitatē. *est Aug. ibi. 1. 8.*

CC RB.

Sec. dcc. vol. iij.

RESPONDEO dicendum, quod duplex est similitudo. Una omnimoda æquiparantia: & hanc similitudinem primi parentes non appetierunt, quia talis similitudo ad Deum non cadit in apprehensione, præcipue sapientis. Alia autem est similitudo imitationis qualis possibilis est creaturæ ad Deum, in quantum videlicet participat aliquid de similitudine ipsius secundum suum modum. Dionysius enim dicit in 9. cap. de Diuin. nomin. Eadem similia sunt Deo, & dissimilia. Illud quidem secundum contingentem imitationem, hoc verò secundum quod causata minus habent à causa. Quodlibet autem bonum in creatura existens, est quedam participata similitudo primi boni. Et ideo ex hoc ipso, quod homo appetijt aliquid spirituale bonum supra suam mensuram, ut dictum est, consequens est quod appetierit diuinam similitudinem inordinatè. Considerandum tamen est, quod appetitus est propriè rei non habitæ. Bonum autem spirituale, secundum quod creatura rationalis diuinam participat similitudinem, potest secundum tria accendi. Primo quidem, secundum ipsum esse naturæ. Et talis similitudo ab ipso creationis principio fuit impressa & homini, de quo dicitur Genes. 1. quod Deus fecit hominem ad imaginem, & similitudinem suam, & angelo, de quo dicitur Ezech. 28. Tu signaculum similitudinis. Secundò verò, quantum ad cognitionem, & ideo etiam similitudinem in sui creatione angelus accepit, unde in præmissis verbis cum dictum esset, Tu signaculum similitudinis: statim subditur, Plenus sapientia. Sed primus homo in sua creatione istam similitudinem nondum actu adeptus erat, sed solum in potentia. Teriò, quantum ad potestatem operandi. Et hanc similitudinem nondum erant in actu assecuti, neque angelus, neque homo in ipso creationis principio: quia utrique restabat aliquid agendum, quo ad beatitudinem peruenirent. Et ideo cum uterque, scilicet diabolus, & primus homo, inordinatè diuinam similitudinem appetierit, neuter eorum peccauit appetendo.

* c. 9. post
m. c. illius

ar. 2. 3. c.

do similitudinem naturæ. Sed primus homo peccauit principaliter, appetendo similitudinem Dei quantum ad scientiam boni, & mali, sicut serpens ei suggestit: ut scilicet per virtutem propriæ naturæ determinaret sibi quid esset bonum, & quid malum ad agendum; vel etiam ut per seipsum præcognosceret quid sibi boni, vel mali esset futurum. Et secundario peccauit, appetendo similitudinem Dei, quantum ad propriam potestatem operandi: ut scilicet virtute propriæ naturæ operaretur, ad beatitudinem consequendam. Vnde Augustinus dicit 11. * super Gen. ad litteram, quod menti mulieris inerat amor propriæ potestatis. Sed diabolus peccauit appetendo similitudinem Dei quantum ad potestatem. Vnde August. dicit in lib. * de vera religione, quod magis voluit sua potentia frui, quam Dei: verumtamen quantum ad aliquid uterque Deo æquiparari appetijt: in quantum scilicet uterque sibi inniti voluit contempto diuinæ regulæ ordine.

c. 30. cir. me. 10. 3.

c. 13 cir. me. 1. 1.

Ad primum ergo dicendum, quod ratio illa procedit de similitudine naturæ, ex cuius appetitu homo non peccauit, ut dictum * est.

In co. ar.

Ad secundum dicendum, quod appetere similitudinem Dei absolute, quantum ad scientiam, non est peccatum, sed appetere huiusmodi similitudinem inordinate, id est, supra mensuram suam, peccatum est. Vnde super illud Psal. 70. Deus, quis similis erit tibi? dicit Augustin. * Qui per se vult esse, ut Deus, a nullo est, peruersè vult esse similis Deo: ut diabolus, qui noluit esse sub eo; & ut homo, qui ut seruus noluit tene-ri præcepto.

gl. ord ex Aug. sup. Ps. 70. cō- cione 2. cir. med. 10. 8.

794

Ad tertium dicendum, quod ratio illa procedit de similitudine æquiparantiæ.

1. 2. q. 83. a. 3. cor. 1. q. 2. d. 21 q. 2. a. 2. q. d. 37. in 5. expof. ad 1. q. 2.

ARTIC. III.

Utrum peccatum primorum parentum fuerit caeteris grauius?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod peccatum primorum parentum fuerit caeteris

Cc 2 gra-